

Nowy Czas

Nr 125 - rok II. Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki i soboty

Jędrzejów, dnia 11 grudnia 1940 roku

Odbito w druk. „Nowy Czas”
Jędrzejów Rynek 1 Telefon nr 50

Cena 10 groszy

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50.— Oddział w Kielcach: M. Klebabczy,
ul. Sienkiewicza 39 m. 2.— Prenumerata miesięczna w Jędrzejowie 1.40 zł, pod opaską 2 zł.

Ceny za ogłoszenia: a) handlowe: cała strona 200 zł, pół strony 150 zł, ćwierć 75 zł,
jedna ósma 50 zł, szesnastka 30 zł; b) drobne: za słowo 20 gr, przy poszukiwaniu pracy 10 gr.

W ciągu listopada zrzucono 6.747.000 kg. bomb rozpryskujących na Wielką Brytanię

Urzędowo komunikują: „Od czerwca 40r. brytyjskie samoloty bojowe zrzucały bomby na dzielnice mieszkaniowe w niemieckich miastach, na szpitale, kościoły i zakłady społeczne na terenie Rzeszy, oraz na terenach okupowanych przez Niemcy. Pomimo wielokrotnych usilnych ostrzeżeń, naloty te skierowane w pierwszym rzędzie przeciwko ludności cywilnej stosowane były w dalszym ciągu przez dowództwo powietrznych sił brytyjskich. Z tego powodu lotnictwo niemieckie rozpoczęło w jesieni br. wielokrotnie zapowiadane ataki odwetowe na wyspę brytyjską. W przeciwieństwie do metod angielskich, odwet niemiecki wymierzony jest jedynie przeciwko obiektom wojskowym i służącym celom wojennym na terenie Wielkiej Brytanii. Ze strony miarodajnej informują obecnie na podstawie urzędowych danych o ilościach bomb zrzuconych w ciągu miesiąca listopada. Według tych danych lotnictwo angielskie zrzucało w tym okresie czasu 430.000 kg bomb rozpryskujących na teren Rzeszy, zaś lotnictwo niemieckie 6.747.000 kg bomb rozpryskujących, a więc około 15 razy tyle na Wielką Brytanię. W taki sposób lotnictwo niemieckie odpowiada na metody walki stosowane przez Anglików od czerwca 1940 r. a więc na cztery miesiące przed rozpoczęciem niemieckich nalotów odwetowych. Z ogólnej cyfry bomb zrzuconych przez Niemcy, 5.055.000 kg przypada na 23 wielkie ataki, dokonane w ciągu listopada, podczas gdy dodatkowo w tym samym czasie zrzucono 1.692.000 kg przy innych atakach na ważne obiekty wojenne w Anglii.

Na Londyn zrzucono ogółem 3.187.000 kg, z tego podczas trzynastu wielkich ataków 2.664.000 kg.

Na Birmingham zrzucono ogółem 825.000 kg, z tego w czasie trzech wielkich ataków 762.000 kg.

Na Southampton ogółem 567.000 kg, z tego w czasie 3 wielkich ataków 500 000 kg.

Na Coventry ogółem 552.000 kg, z tego przy jednym wielkim ataku 503 000 kg.

Na Liverpool ogółem 376.000 kg, z tego przy jednym wielkim ataku 356.000 kg.

Na Bristol ogółem 178.000 kg, z tego przy jednym wielkim ataku 160.000 kg.

Na Plymouth ogółem 117.000 kg, z tego przy jednym wielkim ataku 110.000 kg.

Na inne obiekty, znajdujące się na terenie Anglii zrzucono 604.000 kg bomb. Na pojedyncze okręty oraz brytyjskie transporty konwojowane zrzucono 246.000 kg bomb, na lotniska 559.000 kg, na inne obiekty 36.000 kg.

Powyższe cyfry nie obejmują wielkiej liczby bomb zapalających, które co noc zrzucone są nad Anglią.

Najnowsze niemieckie komunikaty wojenne

Naczelną komendę armii niemieckiej komunikuje w niedzielę, dnia 8 grudnia: Jedną z łodzi podwodnych zatopiła dwa nieprzyjacielskie statki handlowe ogólnej pojemności 17.000 br. t. rej. Inna łódź podwodna spowodowała zatopienie 2 nieprzyjacielskich statków handlowych ogółem 12 000 br. t. rej., w tej liczbie statek-cysternę pojemności 9 000 br. t. rej. Jak już informowano, w nocy z 6 na 7 grudnia zaatakowały eskadry niemieckich samolotów bojowych obiekty portowe i doki, oraz inne ważne z wojennego punktu widzenia o-

biekty w Bristolu. W wielu dzielnicach tego miasta zaobserwowano w szczególności w okolicy zakładów wodociagowych eksplozje i liczne pożary. W dniu 7 grudnia ograniczyła się działalność lotnictwa do ataków dywersyjnych skierowanych na poszczególne obiekty wojenne na wybrzeżu Anglii poł.-wschodniej. W toku zbrojnych lotów wywiadowczych zaatakowano z niewielkiej wysokości przy pomocy bomb dwa statki handlowe płynące w kierunku wschodnim i północno-wschodnim od Great Parmouth. Celnie zrzucone bomby spowodowały pożary na pokładach tych statków. W nocy z 7 na 8 grudnia dokonały brytyjskie samoloty nalotów na tereny okupowane przez Niemcy oraz na Niemcy zachodnie, obrzucając je wieloma bombami. W trzech miejscowościach uległy uciążliwemu uszkodzeniu zakłady przemysłowe. Poza tym w wielu miejscach uległy uszkodzeniu domy mieszkalne, przy czym 6 osób zostało zabitych, a wiele odniosło rany. Niemal wszystkie osoby zabite i ranne przebywały poza obrębem schronów przeciwlotniczych. Zestrzelono 4 samoloty nieprzyjacielskie, z czego 3 wskutek akcji artylerii przeciwlotniczej. 2 samoloty niemieckie zaginęły.

Naczelną komendę armii niemieckiej komunikuje w sobotę, dn. 7 grudnia: Mimo złych warunków atmosferycznych — jak już doniesiono — zaatakowały bojowe samoloty w nocy z 5 na 6 grudnia Londyn i Portsmouth. Zrzucone liczne bomby wywołały silne pożary. W ciągu dnia dokonywało lotnictwo lotów wywiadowczych oraz pojedyncze ataki dywersyjne. W nocy z 6 na 7 grudnia samoloty bojowe obrzuciły bombami Bristol i inne wojenne obiekty na wybrzeżu Kanału La Manche. Nieprzyjaciel nie podejmował ostatniej nocy najmniejszych nawet prób nalotów na teren Rzeszy. Łodzie strażnicze marynarki wojennej zestrzeliły dwa brytyjskie samoloty torpedowe. Niezanotowano żadnych strat wśród samolotów własnych. Z pośród 7 samolotów niemieckich które we wczorajszym komunikacie wojennym zostały podane za zaginione, w międzyczasie powróciły dwa aparaty.

Ukończenie rokowań gospodarczych niemiecko-irańskich

W ostatnich tygodniach bawiła w Berlinie delegacja Iranu (Persji) prowadząc z rządem niemieckim rokowania w sprawie ustalenia kontyngentów przy- i wywozowych wymiany towarowej między Niemcami i Iranem. Rokowania te zostały ukończone, przy czym odnośne protokoły zostały w ubiegłą sobotę zakończone i podpisane.

Plan stworzenia nowej struktury gospodarczej w Japonii

Gabinet japoński zatwierdził ostatecznie w sobotę na specjalnym posiedzeniu plan stworzenia nowej struktury gospodarczej w Japonii. Nowy plan gospodarczy przewiduje zasadniczo utworzenie obszaru gospodarczego, opartego na wzajemności w skład którego wchodzi Japonia, Mandżukuo i Chiny, mające zachować niepodległość. Ma to umożliwić większe wykorzystywanie źródeł surowcowych. Gospodarka planowa zastosowana przede-

wszystkim w najważniejszych gałęziach gospodarczych ma się odbywać w pełnym porozumieniu z rządem, a narodowi ma zapewnić najwyższy stopień obrony. Równocześnie plan ten ma zapewnić dostarczenie środków żywności dla ludności i materiałów oraz surowców niezbędnych dla zbrojeń.

DZISIAJ:

Oznaczenie miejscowości w ruchu pocztowym Ulgi kolejowe dla robotników.
Taryfa kolejowa Kolei Wschodniej.
Trzecie rozporządzenie o opiece społecznej.
Zadanie Izby Rolniczej w Kielcach.
Poradnia Biura Emigracyjnego.

Anglia, a kredyty amerykańskie

Jak słychać z kół rządowych, rząd brytyjski zdecydował się zrezygnować przynajmniej w obecnym momencie ze swych starań o uzyskanie kredytów w Stanach Zjednoczonych. Według tych samych źródeł decyzja rządu brytyjskiego spowodowana została dwoma ważnymi okolicznościami:

1. Odmownym stanowiskiem, z jakim się spotkały propozycje brytyjskie w Waszyngtonie, oraz

2. obawą rządu angielskiego wywołania w społeczeństwie amerykańskim fałszywego wrażenia z powodu swych nieustannych starań o kredyty. Sympatie narodu amerykańskiego, jakie zdaniem Anglii panowały tam dotychczas dla sprawy angielskiej mogła by ponieść na skutek tego poważny szwank.

Zmiany we włoskiej marynarce

Podsekretarz stanu w ministerstwie marynarki admirał Domenico Cavagnari, szef sztabu generalnego włoskiej marynarki wojennej został na własne życzenie zwolniony z tych stanowisk. Podsekretarzem stanu w ministerstwie marynarki wojennej mianowany został admirał Arturo Riccardi. Zastępcą szefa sztabu generalnego marynarki wojennej został mianowany admirał Inigo Campione, a dowódcą floty wojennej admirał Angelo Jachino. Mussolini wystosował do admirała Cavagnari pismo odręczne, utrzymane w serdecznym tonie, w którym wyraża swoje pełne uznanie za współpracę i siedmioletnią działalność na polu rozwoju i wzmocnienia włoskiej marynarki wojennej.

Nowomianowany szef sztabu generalnego włoskich sił zbrojnych.

Nowomianowany szef sztabu generalnego włoskich sił zbrojnych generał Cavallero ujrzał światło dzienne 20 września 1880 r. W ostatnim roku wojny światowej piastował stanowisko szefa oddziału operacyjnego w sztabie generalnym pod komendą naczelnego wodza generała Diaza. W r. 1935 został generał Cavallero powołano na stanowisko podsekretarza stanu w ministerstwie wojny, piastując je do listopada 1938 r. Później, od jesieni 1938-1939 piastował on stanowisko naczelnego dowódcy sił zbrojnych w Etiopii. W uznaniu zasług, położonych w okresie wojny został mianowany generałem - dowódcą armii, a od r. 1916 jest nowy szef sztabu generalnego jednym z głównych współpracowników sztabu generalnego.

Zatopienie czterech parowców nieprzyjacielskich

Naczelną komenda armii niemieckiej komunikuje w dniu 6 grudnia: Na Atlantyku Południowym miała miejsce walka między niemieckim oraz brytyjskim krążownikiem pomocniczym, w wyniku której brytyjski wojenny statek odniósł poważne uszkodzenia. Jedna z łodzi podwodnych spowodowała zatopienie czterech nieprzyjacielskich parowców, łącznej pojemności 13.000 br. ton r. Dwa z pośród zatopionych statków płynęły w ubezpieczonym konwoju. W nocy 4 na 5 grudnia zaatakowały samoloty bojowe Londyn, Birmingham i Southampton. We wszystkich wspomnianych miastach zaobserwowano wybuchy mniejszych i większych ognisk pożarowych jako skutki bombardowania. W ciągu dnia działalność lotnictwa ograniczała się do nalotów pojedynczych samolotów na Londyn i kilka innych punktów w Anglii środkowej i południowej. W nocy z 5 na 6 grudnia był Londyn i Portsmouth ponownie celem niemieckich ataków lotniczych. Kontynuowano zakładanie min przed portami brytyjskimi. Baterie artylerii dalekosiężnej marynarki wojennej i armii lądowej skutecznie ostrzeliwały nieprzyjacielski transport konwojowany, płynący na wschód od Doveru. W nocy z 5 na 6 grudnia dokonały nalotu brytyjskie samoloty na teren Niemiec zachodnich, jednakże bomb nie zrzucały. Ogólne straty nieprzyjaciela w dniu wczorajszym wyniosły 10 samolotów, z czego 6 stracono w walkach powietrznych. 8 samolotów niemieckich nie powróciło.

Włoski komunikat wojenny

Włoski komunikat wojenny z piątku: Na terenie Albanii podjęły wojska nieprzyjacielskie po uprzednim wzmocnieniu oddziałów, ściągniętych z innych odcinków, silne natarcie przede wszystkim na nasze lewe skrzydło. Nasze oddziały dokonały kontrataku. Nasze dywizje Arezzo i Venezia wykazały w przebiegu tych walk godną pochwały postawę. Nasze lotnictwo obrzucało bombami i ostrzeliwało z karabinów maszynowych arterie komunikacyjne oraz skupienia wojsk nieprzyjacielskich. Wszystkie nasze samoloty powróciły do swych baz. Na terenie Afryki północnej miały miejsce potyczki patroli w rejonie na południe od Sidi Barani. Nieprzyjaciel został zmuszony do wycofania się, pozostawiając na placu broń i amunicję. Nieprzyjacielskie lotnictwo zrzuciło szereg bomb w rejonie Tobruk, gdzie zginęły dwie osoby, a jedna osoba odniosła zranienia oraz w rejonie Sollum i Sidi Barani, gdzie nie zanotowano ofiar w ludziach, ani też szkód materialnych.

Napad brytyjski koło wybrzeży Brazylii.

Rio de Janeiro. United Press donosi o napadzie na jaki narażony był parowiec brazylijski „Itape“ ze strony pewnego krążownika brytyjskiego w obrębie panamerykańskiej strefy suwerennej. Według doniesienia tej agencji krążownik brytyjski tuż koło wybrzeża Brazylii zatrzymał parowiec brazylijski „Itape“ i zrewidował jego ładunek, oraz dokumenty okrętowe. Na pokładzie „Itape“ znajdowało się 22 pasażerów niemieckich, których krążownik angielski przeniósł na swój pokład. Kapitan „Itape“ zaprotestował energicznie wobec kapitana angielskiego przeciwko jego postępowaniu. Zwrócił on przy tym uwagę, że zatrzymanie jego parowca odbyło się w obrębie panamerykańskiej strefy suwerennej. Napad brytyjski wydarzył się 1 grudnia we wczesnych godzinach porannych. Zatrzymanie parowca brazylijskiego dokonał angielski krążownik pomocniczy „Calvin Castle“, uzbrojony w 10 armat i 2 przeciwlotnicze karabiny maszynowe. Statek angielski wysłał łódź z 20 ludźmi na pokład „Itape“, którzy obsadzili tam natychmiast mostek kapitański, radiostację i najważniejsze obiekty parowca brazylijskiego. Obu-

zanie brazylijskiej opinii publicznej z powodu incydentu, wywołanego przez Anglię odzwierciedla się w całej prasie brazylijskiej, która donosi o tym incydencie w sensacyjnej formie. Dzienniki stwierdzają, że zamach, jaki usiłowała dokonać Anglia przeciwko suwerenności Brazylii stanowi zbiorową obrazę całej Ameryki.

Rozporządzenie

Trzecie rozporządzenie o ubezpieczeniach społecznych w Gen. Gubernatorstwie

W dniu 19 września br. ukazało się trzecie rozporządzenie o ubezpieczeniu społecznym w Generalnym Gubernatorstwie (Dz. Rozp. dla G.G. część I, Nr 57).

Następującymi zasadami będą się kierować Ubezpieczalnie Społeczne w wypadku ubezpieczenia na wypadek choroby:

1. Leczenie szpitalne będzie miało miejsce, gdy uzna jego konieczność lekarz zaufany, co dotyczyć będzie szczególnie w razie choroby zakaźnej.
2. Koszty wprawienia zębów sztucznych zostaną zwrócone tylko wówczas, gdy potrzeba ich naprawienia zostanie uznana opinią zaufanego lekarza.
3. Świadczenia lecznicze dla rodzin ubezpieczonych udzielane będą tylko małżonkom, dzieciom ślubnym, oraz dzieciom traktowanym pod wzgl. prawnym na równi ze ślubnymi do ukończenia 15 roku życia (poprzednie rozporządzenie nie podawało granicy wieku).
4. Zasiłek chorobowy wolno tylko wówczas podwyższyć na 60 procent, gdy ten zasiłek jako świadczenie obowiązkowe wynosi 50 procent płacy tygodniowej.
5. Akcja profilaktyczna może mieć miejsce tylko za zezwoleniem Szefa Okręgu (Wydział Pracy).

W przedmiocie ubezpieczenia rentowego tj. zasiłków oraz ubezpieczenia wypadkowego wprowadzono następujące zasady:

1. Dla robotników ustala się rentę na kwotę zasadniczą 30 zł miesięcznie.
2. W miejsce zaopatrzenia inwalidzkiego (Dz. U. Nr 51, poz. 396 z daty 28.IV.32 r. art. 302, 303) udziela się zasiłku w kwocie 35 zł., w miejsce zaopatrzenia wdowiego zasiłku w kwocie 20 zł., a w miejsce zaopatrzenia sierociego zasiłku w kwocie 10 zł. Kwoty te stanowią minimalne granice zasiłków, które mają być udzielane na podstawie art. 301) ustawy z dnia 28 III. 1932 roku, co dotyczy ubezpieczeń brackich w okręgu krakowskim.
3. Pracownikom umysłowym z tytułu ubezpieczenia zarówno rentowego jak i wypadkowego udziela się rent, jako zasiłków do kwoty 80 zł w pełnej wysokości. W wypadku, gdy renta przechodzi kwotę 80 zł, podwyższa się ją o trzy czwarte kwoty przewyższającej 80 zł, jednak maksimum do 135 zł (dotychczasowe maksimum, różne dla poszczególnych okręgów, wynosiło dla Krakowa 80 zł).

Przy jakimkolwiek zbiegu zasiłków nie może być cała suma wyższą od 135 zł, a przy zbiegu z dodatkami na dzieci i leczenie nie może przekroczyć 200 złotych miesięcznie.

Zapomoga pośrednia z tytułu ubezpieczenia rentowego i wypadkowego, nie może przekraczać kwoty 270 zł. Odprawa którą wdowa otrzymuje przy powtórnym zamążpójściu nie może przekraczać 12-krotnego miesięcznego zasiłku.

§ 3 ust. 3 utrzymuje postanowienia poprzedniego zarządzenia co do odpadnięcia zasiłków, jeżeli procent utraty zdolności do zarobkowania nie przekracza 20 proc. Zasiłki, udzielane w miejsce rent sierocych z tytułu ubezpieczenia rentowego i wypadkowego, wypłaca się sierotom tylko do ukończenia 15-tego roku życia.

Przynależni do Narodu Niemieckiego otrzymują jako zasiłki pełne dawniejsze świad-

czenie ubezpieczenia społecznego, a ponadto na własne życzenie winni być leżeni przez niemieckich lekarzy i w niemieckich szpitalach, o ile za to ze względu na przestrzenne oddalenie można ponosić odpowiedzialność.

Zasiłki mogą być udzielane jedynie osobom, które przed dniem 1 września 1939 mieszkały na terenie Generalnego Gubernatorstwa, lecz wyjątki od tego postanowienia są możliwe.

Rozporządzenie, uchylające paragrafy 2, 3, 4 i 7 drugiego rozporządzenia o ubezpieczeniach społecznych z dnia 7 marca 1940 r. (Dz. rozp. G.G.P. I. str. 92.) weszło w życie z dniem 1 września 1940.

Zadanie Izby Rolniczej w Kielcach

Do lepszych plonów przez podniesienie kultury rolnej

(Od naszego własnego korespondenta)

Pracę nad odbudową gospodarczą, podniesieniem produkcji rolniczej i uświadomieniem rolnika w dystrykcie radomskim podjęła z dużą energią Izba Rolnicza w Kielcach. Głównym zadaniem jej, to podniesienie wydajności ziemi, którą osiągnąć można jedynie przez racjonalną uprawę i stosowanie odpowiednich nawozów sztucznych w stopniu znacznie wyższym aniżeli dotychczas. Praca Izby idzie głównie w kierunku uświadomienia rolnika i stworzenia mu możliwości korzystniejszych warunków egzystencji.

Izba Kielecka, która obejmuje cały dystrykt radomski, współpracuje ściśle z przyłączonym doń Związkiem hodowców koni, bydła (nizinnego i polskiej rasy czerwonej), owiec, świń, pszczelarzy, rybołówstwa, Kołem kontroli obór itd.

Celem skoordynowania i wydawniejszej pracy, Izba podzielona została na wydziały, jak administracyjno-ekonomiczny z referatami dla organizacji gospodarstw, księgowości, gospodarstw drobnych, budownictwa rolniczego, gospodarstw kobiecych i przemysłu ludowego, hodowli koni, bydła, owiec, drobiu, prowadzenia roślinności z referatami dla doświadczeń kwalifikacji i oceny nasion, łakarstwa, kultur, ogrodnictwa itp. Wydziałowi ekonomicznemu podlegają fachowi-powiatowi agronomi, ogrodnicy i instruktorzy. Przy Izbie utworzono pięć rejonów hodowlanych i pięć pól doświadczalnych przy zatrudnieniu odpowiednio wykwalifikowanych sił fachowych; utrzymuje czterech instruktorów pszczelarskich oraz sprawuje kontrolę nad oborami wszystkich majątków powyżej 100 ha, względnie mających powyżej 15 krów. Cały personel Izby składa się z 52 fachowców.

Nie mniejszą uwagę Izba zwraca na nowo założoną w Kielcach stację oceny nasion przy Związku Zawodowym Ogrodników. Należy tu podnieść celowość tego działu, kiedy bowiem w latach przedwojennych zakwalifikowano rocznie 500—600 ha plonów, to obecnie dzięki zmianie niewydajnych nasion na lepsze po raz pierwszy zakwalifikowano 31.000 ha. Prawdopodobnie jeszcze w tym roku Izba przystąpi do rozszerzenia kontroli wydajności mleka w gospodarstwach od 50 ha wzwyż. Za pośrednictwem Izby sprowadzono w bież. roku częściowo z Niemiec i częściowo z Danii przeszło pięć tysięcy macior, większą ilość owiec-matek. Obecnie prowadzone są pertraktacje w sprawie sprowadzenia z Niemiec buhajów.

W bieżącym roku Izba przeprowadziła szereg kursów fachowych rolniczych, a w ciągu zimy kontynuować je będzie w całym dystrykcie (przewidziane jest ponad 350 kursów dwudniowych). Ponad to przewidziane jest około 1.600 kursów jednodniowych przy pomocy wyświetlań filmowych. Celem podniesienia produkcji drobiu Izba poczyniła daleko idące przygotowania oraz przystępuje do nowych rejonów rybackich. Izba zrzeszyła Związek Pszczelarzy, ułatwiając nabycie cukru dla podtrzymania pszczół w zimie. Odpowiednie kursy

dla pszczelarzy odbywały się za pośrednictwem Izby w każdym powiecie.

Obecnie Izba opracowuje na wielką skalę plan nowoczesnych i odpowiednich chlewów, kurników, gnojników i tp. Szczególnie Izba kładzie nacisk na powiększenie arealu uprawy roślin włóknistych i oleistych, których uprawa w porównaniu z możliwościami stoi bardzo nisko. To samo można powiedzieć o ziółkarstwie leczniczym oraz chmielu. W tym kierunku projektowane są kursy propagandowe (obecnie kurs przeprowadza się już w Garbatce koło Kielc).

Wreszcie Izba przystąpiła do kontroli obszarów zarażonych rakiem za pośrednictwem specjalnego aparatu oraz przeprowadza szeroką akcję zaprawiania zbóż siewnych, dzięki czemu stan zasiewów w przyszłym roku znacznie się podwyższy. Komisarycznym kierownikiem Kieleckiej Izby Rolniczej jest p. Mehl.

Nowa roślina olejna w Niemczech

Jak się dowiadujemy z „Krakauer Zeitung“ wysiłki „Instytutu uprawy i hodowli roślin“ przy uniwersytecie Ludwika w Giesen mające na celu przeprowadzenie badań nad opłacalnością uprawy i wydajnością tłuszczową rośliny oleistej safloru (*carthamus tinctorius*), doprowadziły do pomyślnych rezultatów. Saflor jest rośliną z gatunku ostowatych i dorasta do 80—100 cm wysokości. Dawniej był znany w Niemczech, jako barwnik roślinny pod nazwą dzikiego szafranu, ale z chwilą wprowadzenia sztucznych barwników został szybko zapomniany. Dopiero przed paru laty współpracownik Instytutu dr Scheibe w czasie swych badań w Anatoli zwrócił uwagę na saflor jako roślinę nadającą się do uprawy na najbardziej suchych gruntach, na których uprawa innych roślin oleistych a przede wszystkim zimowego rzepaku i rzepiku nie daje rezultatów. Wedle obliczeń Giesneńskiego Instytutu plony z 1 ha wynoszą dla nieobłupionego safloru 28 q, dla rzepaku zimowego 20 q, zaś dla rzepiku 15 q. Wydajność oleju zaś wynosi dla rzepaku 45 procent, dla rzepiku 40 procent, zaś dla safloru w łupkach 22 procent. Obłupiony saflor posiada zawartość 51 procent oleju, gdyż łupka stanowi blisko 60 procent całości. Zasadnicza wartość safloru leży przede wszystkim więc nie w wydajności tłuszczowej, lecz w jego niewybredności na glebę, gdyż udaje się na najbardziej suchych gruntach, gdzie uprawa innych roślin oleistych praktycznie jest już niemożliwa.

Surowce zastępcze we włókiennictwie

W danej chwili są stosowane w Generalnym Gubernatorstwie następujące zastępcze surowce włókiennicze:

a) Włókna sztuczne cięte „Textra“ i „Chostra“. W przędzeniu mogą być mieszane w za-

leżności od potrzeby: z lnem, bawełną, wełną, laniałem itp. Takiej przędzy mieszanej używa się przede wszystkim do wyrobu tkanin. W produkcji tych tkanin czyniła próby jeszcze przed wojną jedna z tkalni warszawskich („Wola“), kontynuując je obecnie z wynikiem pozytywnym.

b) Sztuczna przędza: 1) Sztuczna przędza bawełniana, znana na rynku pod nazwą „Artex“, produkowana w 100 proc. z włókien ciętych sztucznojedwabnych. 2) Produkt, znany na rynku przetwórczym (w przemyśle dzianym) pod nazwą „Argona“, zbliżony do przędzy tak bawełnianej jak i wełnianej i w zależności od potrzeby zastępujący i jedną i drugą. 3) Jest także w podaży dla przemysłu przetwórczego przędza wełniana, zawierająca włókna naturalne z domieszką (laniału i „argony“) w 50 proc. oraz 60 procent (dwa rodzaje). O ile idzie o zachowanie się tych namiastek w produkcji, to jest ono na ogół odpowiednie.

„Zakłady Generalnego Gubernatorstwa S. A.“

W Krakowie została utworzona spółka akcyjna pod tą firmą, a obejmująca wyłącznie fabryki, które uprzednio pozostawały w polskim posiadaniu państwowym, a dotychczas były w zarządzie powierniczym. Okazało się bowiem koniecznym podać je wspólnej administracji gospodarczej. Zarząd nowej spółki objął Prezydent Frauedorfer, Kierownik wydziału pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa.

Wschodnio-niemieckie chemiczne zakłady s. z o. o. przeniesione do Poznania

Jak wynika z poznańskiego rejestru handlowego centrala „Wschodnio-niemieckich zakładów chemicznych sp. z o. o.“ (25 mil. RM. kap. zakł.) została przeniesiona z Krakowa względnie Warszawy do Poznania. Jednakże przy tej sposobności zostały stworzone oddziały filialne w następujących miejscowościach: w Krakowie pod firmą „Wschodnio-niemieckie Zakłady Chemiczne sp. z o. odp. oddział filialny sody i sody żrącej w Krakowie“, w Inowrocławiu pod nazwą „Wschodnio-niemieckie zakłady chemiczne sp. z o. odp. oddział filialny sody i sody żrącej Inowrocław“ i w Grodźcu pod firmą „Wschodnio-niemieckie zakłady chemiczne sp. z o. odp. oddział filialny fabryka cementu w Grodźcu“.

Taryfa Towarowa Kolei Wschodniej

Warszawska Izba Przemysłowo-Handlowa wydała Taryfę Towarową Kolei Wschodniej w języku polskim. Autor zebrał wszystkie wydane do 1 października b. r. zarządzenia dotyczące przewozu towarów i obliczania przewoźnego i uporządkował je w sposób praktyczny i bardzo przejrzysty. Taryfa zawiera postanowienia regulaminowe i taryfowe, klasyfikację towarów, tabelę opłat, wykaz opłat dodatkowych i taryfy wyjątkowe w komunikacji wewnętrznej Kolei Wschodniej oraz oddzielnie w komunikacji z kolejami Rzeszy Niemieckiej. Dodatek zawiera postanowienia o kredycie przewozowym, wykaz towarów,

których wywóz z obszaru Generalnego Gubernatorstwa wymaga osobnego zezwolenia i skrócony rozkład jazdy pociągów towarowych. Taryfę można zalecić jako niezbędny podręcznik dla wszystkich, korzystających często z usług kolei.

Ulgi kolejowe dla robotników

Stacje kolejowe sprzedają robotnikom ulgowe bilety na przejazdy jednorazowe i tygodniowe — na podstawie niemieckich przepisów kolejowych. Przepisy te uważają za robotnika pracownika fizycznego, bez względu na wiek i płeć, zatrudnionego na podstawie umowy o najemną pracę, utrzymującego się z tej pracy i pobierającego wynagrodzenie miesięczne lub roczne. Z ulg dla robotników mogą korzystać robotnicy zatrudnieni w przedsiębiorstwach fabrycznych, górniczych, budowlanych, handlowych, przemysłowych oraz w majątkach leśnych i rolnych. Pojęcie robotników obejmuje w szczególności robotników fabrycznych, czeladników, terminatorów, robotników rolnych, leśnych, górników, wyrobników dziennych, drukarzy, szoferów, monterów, elektromonterów oraz tragarzy. Za robotników nie są uważane osoby pracujące prze-

Oznaczenie miejscowości w ruchu pocztowym

Jak donosi „Deutsche Post Osten“, istnieje wiele nazw miejscowości Generalnego Gubernatorstwa w formie równej lub podobnej także w Rzeszy, na przyłączonych terenach wschodnich, w Słowacji, w protektoracie Czech i Moraw, w Rosji itd. Prowadzi to często do mylnego kierowania przesyłek i zwłoki w doręczaniu ważnej korespondencji urzędowej.

W celu wykluczenia tego rodzaju usterek, zarządził kierownik Poczty Wschodnio-Niemieckiej, by przy wszystkich nazwach miejscowości dopisywać również nazwę danego okręgu. Nie można więc w przyszłości pisać jedynie Kielce (pojmowane często, szczególnie przy piśmie niewyraźnym, mylnie za nazwę miasta Kiel) tylko: Kielce — okręg radomski, oraz dodać dla zupełnej pewności dopisek „General-Gouvernement“. A więc: Kielce — Okręg Radom — General-Gouvernement, albo Tomaszów — Okręg Lublin — General-Gouvernement.

Wyjątek stanowią cztery miasta okręgowe: Kraków, Lublin, Radom i Warszawa. Nazwy tych miejscowości nie wymagają żadnego dopisku.

Biuro linii okrętowej Hamburg-Amerika w Warszawie

W Warszawie uruchomiono obecnie biuro największego niemieckiego towarzystwa okrętowego „Hamburg-Amerika Linie“. Towarzystwo pośredniczy w otrzymywaniu pieniędzy oraz paczek od krewnych i znajomych z krajów zamorskich. Wszyscy, chcący w tym celu nawiązać kontakt z osobami przebywającymi w krajach zamorskich, mogą to uczynić za pośrednictwem biura, mieszczącego się w Warszawie, przy ulicy Marszałkowskiej 154.

Tata ma głos

— Pięć derożków samych świadków do kościoła pojechało, a w ostatniej arkuszerka i krzesna z pętakiem.

— A że to moja pani, nie taksówkami?

— Ale... skądże znowuj, taksówka dobra, jak kto zbradziażony do domu z restauracji wraca, ale nie do tego. Starożytna mody każe, do krztu derożką. Pięknie i bogato se pojechali. Tylko ich patrzeć spowrotem.

— A nie wi paniusia, jak tam z korytym?

— Jest tego do cholery i trochę. Samych śledzi piętnastu wczoraj w wodzie moczyli, Schab na własne oczy widziałem. Ma być takżesamo galareta z nogi i komput.

— No, to i pod względem ochlaja będzie przyzwoicie...

— Bądź pani spokojna, Malinowska potrafi gości przyjąć — bez mordobicia się nie obejdzie, a nie wiadomo, czy i do „Świętego Rocha“ kogo nie odwieżą. Świadki już poniekaąd schlane, że zazdrość bierze patrzeć. Długo będą ludzie o tych krzcinach mówili.

Tak zwierzały się sobie sąsiadki, stojące przed bramą domu przy ul. Czerniakowskiej w pamiętne styczniowe popołudnie. Słowa ich okazały się proroczymi — mówiono o tych chrzcinach jeszcze wczoraj na posiedzeniu sądu grodzkiego.

Ale nie uprzedzamy wypadków, bo te i tak potoczyły się w błyskawicznym tempie.

Wkrótce z derożek wysypali się goście, zajmując stojące i siedzące miejsca w dość szczupłym mieszkaniu szczęśliwych świeżo ochrzczonego obywatela.

Po kilku kolejkach nastąpiły przemówienia i toasty. Pierwszeństwo przysługiwało oczywiście ojcu chrzestnemu panu Konstantemu Gaikowi, który w takie „wyszczególnił się słowa“:

— Kochane kumowie, świadki i proszę grandy, co chociaż niezaproszona, nagła krew ją wi, jak się tu „na waleta“ dostała.

Do stołu się nie pchać, każdy swoją dołę wypije, a także samo zakąsi. Przedewszystkiem pamiętać trzeba o tem nowym krześcijanie... którego rodzinę powiększył, a w obecnym czasie drze się jak powietrze... widocznie mokrść

naturalnego zapotrzebowania odczuwa. Jednym słowem przewinać szczeniaka, bo gadać nie pozwoli.

Kiedy to uczyniono, p. Gaik począł mówić dalej:

— Jako fachowy mularz budowlanego cechu, mam życzenie, żeby mój krześniak w tym samym kierunku wykształcenie odbierał i na mularza wyszedł.

— A ja nie chcę — oświadczy niespodziewanie ojciec dziecka.

— A dlaczego?

— A dlatego, że wszystkie mularze bez portek teraz chodzą. Łatki, łachadojdy i mortusiaka, taka wasza tam i nazad są. A za to, że kum chcesz mnie dziecko zgubić, bije się wszędzie!

I niepomy na prawa gościnności czuły ojciec wyrznął kuma w ucho.

Było to hasłem do ogólnej bójki wszystkich przeciwko wszystkim.

Pogotowie opatrzyło 12 osób.

W miarę położonych zasług otrzymali wyroki od 25 złotych złotych grzywny do 7 dni aresztu.

Poradnia Biura Emigracyjnego Norddeutscher Lloyd

Biuro Emigracyjne Norddeutscher Lloyd w Warszawie uruchomiło poradnię, mieszczącą się przy ul. Leszno 15/I. Placówka ta udziela w czasie od 9—13 informacji we wszystkich sprawach, związanych z emigracją oraz przekazywaniem pieniędzy z Ameryki do Generalnego Gubernatorstwa. Również i rejestracja osób, chętnych do emigracji a posiadających krewnych w krajach zamorskich, może nastąpić w tej poradni. Listy do Emigrationsbüro des Norddeutschen Lloyd należy nadsyłać nadal na adres Królewska 31/I.

500 starców i kalek z Poznańskiego przejmą Miejskie Zakłady Opiekuńcze w Warszawie

W dniu 5 bm. przyjeżdża na stałe do Warszawy z wielkiego, ponad siedemsetosobowego zakładu opiekuńczego w Wieleniu (pozańskie) ponad 500 starców i kalek. Nad osobami tymi, będącymi dotychczas pod opieką Zgromadzenia Rodziny Marii, z chwilą ich przyjazdu do Warszawy, obejmie opiekę Wydział Zdrowia i Opieki Zarządu Miejskiego. Mimo dość dużych trudności lokalnych około 300 osób znajdzie chwilowe pomieszczenie w lokalu szkolnym przy ul. Stawki 21. Pozostałe 200 osób zostanie rozmieszczonych częściowo w Zakładzie Etapowo-Rozdzielczym przy ul. Przebieg 3 i częściowo w zakładzie opiekuńczym w Mieni. Trzeba nadmienić, iż w związku z przyjazdem pensjonariuszy z Wielenia Zakład Etapowo-Rozdzielczy, by móc przyjąć jak największą ilość przyjezdnych, część dotychczasowych podopiecznych skierował do zakładu opiekuńczego w Górze Kalwarii, jak również częściowo ograniczył przyjmowanie osób nowych z terenu Warszawy.

Najnowsze włoskie komunikaty wojenne

Włoski komunikat wojenny z niedzieli, dnia 8 grudnia brzmi: Na froncie albańskim powtórnie nieprzyjacielskie ataki na lewą flankę 9-ej armii zostały przez nasze wojska odparte. Na innych odcinkach frontu obustronna działalność patroli wywiadowczych. Nasze samoloty bombardowały wojskowe obiekty w Prevesa oraz na wyspie Ithaka. Nieprzyjacielskie samoloty dokonały nalotów na Valonę, gdzie spotkały się z natychmiastową akcją artylerii przeciwlotniczej oraz z atakami naszego lotnictwa myśliwskiego, przy czym jeden samolot nieprzyjacielski zestrzeliła artyleria przeciwlotnicza marynarki, drugi strąciły nasze samoloty myśliwskie. Dwa inne samoloty nieprzyjacielskie ścigane przez nasze aparaty myśliwskie, były widziane w płomieniach w momencie, gdy te zniknęły wśród chmur. Na terenie Afryki północnej zaatakowała jedna z naszych formacji myśliwskich w locie niskim szereg nieprzyjacielskich wozów taborowych jadących w okolicy na wschód od miejscowości Bir Enha, ostrzeliwując je z karabinów maszynowych. Kilka samochodów zostało unieruchomionych. Jeden z naszych samolotów obrzucił bombami wojskowe obiekty przeciwnika wzdłuż rzeki Uadi el Rami w pobliżu Marsa Matruk. Na terenie Afryki wschodniej zaatakowało nasze lotnictwo około 20 nieprzyjacielskich samochodów w okolicy Hecali Welles, na północ od Kassala, dworzec kolejowy w Malawiya położony na południe od Kassala oraz stojący na lotnisku w Seraf Said jeden samolot typu Wellesley. Wszystkie nasze samoloty powróciły do swych baz.

Włoski komunikat wojenny z soboty, dnia 7-go grudnia brzmi: Na terenie Albanii wywierał nieprzyjacieli silny nacisk na najbardziej wysunięte lewe skrzydło łańcucha górskiego na zachód od miejscowości Pogradecz, ograniczając swą działalność na innych odcinkach frontu do lokalnych ataków w rejonie Argirocastro. Dzięki naszym przeciwoatakom odzyskaliśmy z powrotem niektóre nasze pozycje. W akcji tej szczególnie odznaczył się batalion alpejski z Bolazano 2-go pułku bersalierów oraz 26 pułk artylerii korpusnej. Mimo niezwykle niekorzystnych warunków atmosferycznych niezwykle zaciętej akcji obronnej nieprzyjacieli nasze lotnictwo dokonywało szeregu ataków w lotach niskich, bombardując oddziały wojskowe,

taborzy i kolumny marszowe, zdążające na front oraz ostrzeliwując arterie komunikacyjne i główne punkty drogowe. Silnemu bombardowaniu poddano wojskowe obiekty w miejscowościach Lante i Arta. W Ersaki wysadzono w powietrze magazyn amunicyjny. Nieprzyjacielskie samoloty typu Wellesley ostrzeliwały z karabinów maszynowych miejscowość Burie na terenie Afryki wschodniej, co pociągnęło za sobą śmierć jednej oraz zranienie kilku osób. Nasze samoloty myśliwskie zestrzeliły trzy samoloty nieprzyjacielskie. Inne samoloty nieprzyjacielskie bombardowały pewną wieś położoną na północny-wschód od miejscowości Sabderat, gdzie zginęło kilka oraz zraniono kilkanaście osób z pośród ludności tubylczej oraz miejscowość Ghelsba (Callam) gdzie zranieniu uległy trzy kobiety oraz czworo dzieci z pośród krajowców. Nieprzyjacielskie naloty na miejscowości Metamma i przesmyk górski pod Sabderat nie spowodowały ofiar w ludziach ani też wyrządziły szkód. W miejscowości Nehelli został zabity jeden askaris.

General Cavallero szefem sztabu generalnego armii włoskiej.

Marszałek Pietro Badoglio dekretem królewskim został zwolniony na własne życzenie ze stanowiska szefa sztabu generalnego armii włoskiej. Na podstawie dekretu królewskiego mianowany został generał Ligo Cavallero szefem sztabu generalnego armii.

Generał Ettore Bastico generalnym gubernatorem włoskiego Dodekanazu

Kwadrumwir hr. de Vecchi został zwolniony ze stanowiska generalnego gubernatora włoskich wysp Dodekanazu oraz głównodowodzącego stacjonowanych tam wojsk. Jego następcą mianowano generała Ettore Bastico.

Jugosławia współpracować będzie przy tworzeniu nowego porządku

Premier Cwetkowicz wygłosił wobec seniorów miasta Belgradu mowę, w której m. in. oświadczył dosłownie: „We wszystkich dziedzinach i na temat wszelkich stosunków międzynarodowych możliwe są rokowania i rozmowy. Także i my będziemy współpracowali nad stworzeniem nowego porządku w Europie i będziemy prowadzili rozmowy i rokowania na te wszystkie tematy. Możecie jednak być przekonani, że wskutek tego nasze bezpieczeństwo i niepodległość nie będą bynajmniej narażone na szwank“.

Czy porty pol.-amerykańskie zostaną zamknięte dla okrętów angielskich

Rio de Janeiro. Z kół dyplomatycznych słychać, że w kilku państwach południowo-amerykańskich czynione są obecnie starania w kierunku zakazania okrętom brytyjskim używania portów południowo-amerykańskich. Powodem tego jest fakt, że Anglicy zatrzymali okręty brazylijskie „Siqueira Capos“ w Gibraltarze oraz „Buarque“ w Trinidad, a nadto parowiec „Itape“ koło wybrzeża Brazylii w panamerykańskiej strefie bezpieczeństwa poddali rewizji aresztując 22 pasażerów.

Pranie bez mydła

Woda z ziemniaków nie jest wcale surogatem lecz stanowi dobry środek do prania, szczególnie dla chustek jedwabnych. W tym celu należy obierać ziemniaki, następnie rozcierać je (na tarle) i wrzucić do garnka, napełnionego świeżą wodą. Po kilku godzinach precedza się roztwór przez gęste sito lub płótno. W tej wodzie pierze się następnie chustki, podobnie jak w roztworze mydlanym. Zostają przez to nie tylko oczyszczone, lecz otrzymują również pierwotny, naturalny połysk. — Bardzo dobry środek do prania bielizny, mycia podłóg i przedmiotów codziennego użytku otrzymuje się w następujący sposób: Rozciera się kilka kasztanów, wrzuca do szklanki z wodą, nakrywa i pozostawia przez kilka godzin. Następnie przesiewa się całość przez gęste sito. Jeżeli wody w ten sposób otrzymanej chce się użyć do prania, należy ją tylko podgrzewać. — Aby oczyścić szaliki wełniane, kładzie się je do szerokiego naczynia i wciera w szaliki trochę mąki pszennej. Następnie należy je wytrzeć, aby cały brud, przylegający do ziaren mąki, został usunięty. Jeżeli szalik nie będzie zupełnie oczyszczony, należy powtarzać procedurę kilka razy. W każdym wypadku sposób ten doprowadzi do pożądanego wyniku.

Wiadomości potoczne

JĘDRZEJÓW

10. XII. 1940 r.

Przeniesienie. Proboszcz parafii Cudzynowice w powiecie miechowskim, ks. Stanisław Sajan przeniesiony został na probostwo do Mieronic pow. Jędrzejów.

Wyrokiem prawomocnym Sądu Specjalnego w Kielcach zostali zasądzeni za kradzież drzewa: Władysław Wojdas z Lgoczanki na grzywnę 100 zł wzgl. 20 dni więzienia, Stanisław Kapral z Sokole-Pole na 100 złotych wzgl. 20 dni więzienia, Jan Dziewiecki z Dębskiej Woli na 100 zł wzgl. 10 dni więzienia, Ignacy Wojarski z Małogoszcza na 6 miesięcy więzienia, Waleryk Mieczek z Bugdału na 3 miesiące więzienia, Jan Różycki z Leśnicy na 7 miesięcy więzienia, Władysław Piłat z Dębskiej Woli na 100 zł wzgl. 20 dni więzienia.

„Manewry husarskie“ — oto nazwa bardzo ładnego filmu, wyświetlanego obecnie w kinie „Bajka“.

MIECHÓW

Bandyci napadli na zarząd gminy w miechowskim. Onegdajszej nocy około godziny pierwszej pięciu bandytów uzbrojonych w krótkie karabiny i bagnety dokonało napadu na zarząd gminy Drożejowice. Po włamaniu się do lokalu zarządu gminy bandyci zrabowali pewną sumę w gotówce, mydło kontyngentowe, przeznaczone dla ludności, koła od rowerów, papierosnicę srebrną i materiał na jesionkę. Zarządzony za bandytami pościg nie dał na razie pozytywnego wyniku.

KIELCE

18 kradzieży popełniła szajka złodziejska. W ostatnich tygodniach na terenie Kielc popełniono około 18 kradzieży w sklepach spożywczych i tytoniowych dochodzące w niektórych wypadkach do czterech tysięcy złotych. Przy włamaniach złodzieje posługiwali się precyzyjnymi narzędziami, którymi z łatwością niszczyli kłódki. Po mozolnych dochodzeniach policja wpadła na trop szajki i dwóch z nich już ujęła, trzeci sprawca ukrywa się. Są to ludzie młodzi i z lepszych rodzin kieleckich.

Gwiazdka dla jenców wojennych. Na skutek porozumienia delegatury zarządu głównego PCK w Krakowie z przedstawicielem Niemieckiego Czerwonego Krzyża, dozwolone jest przesyłanie gwiazdki dla jeńców Polaków znajdujących się w Rzeszy. Z uwagi na krótki termin, paczki mogą być wysyłane nie zbiorowo, lecz indywidualnie, bez blankietów, jedynie za pośrednictwem PCK, który jest nadawcą przesyłki. Paczki przyjmowane są w lokalu PCK w Kielcach i oddziałach w dowolnej ilości o wadze do jednego kg, przy czym jako opakowanie paczki wymagane jest twarde pudełko kartonowe. Wysyłki mogą zawierać jedynie pojedyncze przedmioty tekstylne i słodycze, ewentualnie mydło lub inne drobiazgi, natomiast nie mogą zawierać produktów spożywczych, ulegających zepsuciu, w szczególności mięsnych. Dozwala się przesyłanie: części odzieży wojskowej, obuwie, bielizny, żywności, szczególnie towarów tytoniowych, fajek, gumy do żucia, środków do pielęgnacji skóry, gier rozrywkowych, kart do gry i książek nie budzących zastrzeżeń.

UNIEWAŻNIA się zagubioną kartę przemiatową nr 230.499 wydaną przez Zarząd Gminy Przasław, na nazwisko Jan Jaszczkowski za Skroniowa.

UNIEWAŻNIA się kartę żywnościową nr 257, wydaną przez Zarząd Gminy Przasław, na nazwisko Głanda Michał z Potoka.

UNIEWAŻNIA się kartę rentową nr 2520/1, wydaną przez Ubezpieczalnię Społeczną w Kielcach, na nazwisko Wojciech Treła.

PIECZĄTKI KAUCZUKOWE. Zamówienia załatwiamy także listownie. „NOWY CZAS“ KSIĘGARNIA, aroźnik Pińczowskiej — tel. 50